

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
 معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)

نام درس: توانبخشی حرفه ای و ارگونومی

کد درس: ۳۱

تعداد و نوع واحد: ۱,۵ (۱ نظری و ۰,۵

عملی)

پیش‌نیاز: -

رشته تحصیلی: کاردرمانی

مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی

مدت زمان ارائه درس: ۱۷ ساعت نظری و ۱۷ ساعت عملی

محل برگزاری: دانشکده توانبخشی

نام مدرس: حسن وحیدی

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با اصول ارزیابی، آموزش، مشاوره و همچنین آشنایی با اصول ارگونومی انسانی به منظور تطابق مددجویان کم توان با شغل و محیط کار در راستای استقلال حرفه ای و اقتصادی .

اهداف جزئی و رفتاری:

ردیف	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه ارزشیابی**	بودجه بندی سوالات	
									نمره	تعداد سوال
۱	آشنایی با توانبخشی حرفه ای	۱- تعریف اصول کلی توانبخشی ۲- تعریف توانبخشی پزشکی، اجتماعی، حرفه ای ۳- تحول در توانبخشی حرفه ای ۴- کاردرمانی و برنامه های کاری ۵- طبقه بندی انواع کار ۶- کار به عنوان راهی برای ورود به اجتماع	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدئوپروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی- پایانی چهارگزینه‌ای	۲	۱
۲	آشنایی با	۱- کاربرد مدل COPM در توانبخشی	شناختی	سخنرانی	رایانه	۱۲۰	مشارکت	تکوینی- پایانی	۳	۱,۵

* روش یاددهی - یادگیری می‌تواند شامل: سخنرانی، مباحثه‌ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

** آزمون‌ها بر اساس اهداف می‌توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله‌ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد. لازم است در نحوه ارزشیابی، نوع آزمون برای نمونه سوالات چهارگزینه‌ای، تشریحی و غیره نیز مشخص گردد.

شماره نمونه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه ارزشیابی**	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
	چهار چوب های نظری در توانبخشی حرفه ای	حرفه ای ۲- کاربرد مدل MOHO در توانبخشی حرفه ای ۳- طبقه بندی بین المللی ICF ۴- تعریف مدل اجتماعی ناتوانی ۵- مدل مدیریت ناتوانی ۶- چارچوب مفهومی از چرخه آسیب پذیری		پرسش و پاسخ مباحثه ای	ویدیو پروژکتور		کنفرانس پرسش و پاسخ	چهارگزینه‌ای		
۳	معرفی مدل های خدماتی در توانبخشی حرفه ای	۱- خاستگاه مدل های خدماتی ۲- مدل های خدماتی در حرکت به سمت کار	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیو پروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی-پایانی چهارگزینه‌ای	۲	۱
۴	نقش کاردرمانی در توانبخشی حرفه ای	۱- پروسه توانبخشی حرفه ای و کاردرمانی ۲- توضیح مراحل توانبخشی حرفه ای ۳- انواع ارزیابی (پیش حرفه ای، حرفه ای) ۴- اهداف توانبخشی ۵- توانبخشی شغلی و work hardening ۶- مداخلات گروهی	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیو پروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی-پایانی چهارگزینه‌ای	۲	۱
۵	آشنایی با قانون کار و تامین اجتماعی	۱- تعاریف کلی و اصول ۲- شرایط کار و خدمات رفاهی کارگران ۳- حفاظت فنی، بهداشت و بازرسی کار ۴- مذاکرات و پیمان های دسته جمعی ۵- مراجع حل اختلاف	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیو پروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی-پایانی چهارگزینه‌ای	۲	۱

شماره نمونه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه ارزشیابی**	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
		۶- جرایم و مجازات ها								
۶	بازدید از مراکز توانبخشی حرفه ای	۱- آشنایی با اصول ارزیابی شغلی ۲- روش انطباق افراد کم توان با محیط کار	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیوپروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی-پایانی چهارگزینه‌ای	۲	۱
۷	توانبخشی حرفه ای در انواع کم توانایی ها	۱- توانبخشی حرفه ای در اختلالات روانی ۲- توانبخشی حرفه ای در اختلالات اسکلتی عضلانی ۳- توانبخشی حرفه ای در اختلالات قلبی ریوی ۴- توانبخشی حرفه ای در اختلالات نورولوژیک ۵- توانبخشی حرفه ای در بیماریهای پیشرونده	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیوپروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی-پایانی چهارگزینه‌ای	۵	۲,۵
۸	توانبخشی حرفه ای در انواع کم توانایی ها	۱- توانبخشی حرفه ای در اختلالات روانی ۲- توانبخشی حرفه ای در اختلالات اسکلتی عضلانی ۳- توانبخشی حرفه ای در اختلالات قلبی ریوی ۴- توانبخشی حرفه ای در اختلالات نورولوژیک ۵- توانبخشی حرفه ای در بیماریهای پیشرونده	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیوپروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی-پایانی چهارگزینه‌ای	۲	۱

شماره نقشه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه ارزشیابی**	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
۹	تیم توانبخشی حرفه ای و مراحل اجرای توانبخشی حرفه ای	۱- ساختار تیم توانبخشی حرفه ای ۲- اعضای اصلی تیم توانبخشی حرفه ای ۳- آشنایی با مراحل مختلف توانبخشی حرفه ای ۴- کاربایی و بیگیری	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیوپروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی-پایانی چهارگزینه‌ای	۲	۱
۱۰	آشنایی با انواع اشتغال ها و کارگاهها	۱- انواع اشتغال ۲- انواع کارگاهها	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیوپروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی-پایانی چهارگزینه‌ای	۳	۱,۵
۱۱	بازدید از مراکز توانبخشی حرفه ای	۳- آشنایی با تجزیه و تحلیل شغل و محیط ۴- آشنایی با انواع کارگاهها ۵- آشنایی با نقش کاردرمانگر و سایر اعضای تیم در مراکز توانبخشی حرفه ای	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیوپروژکتور	۱۲۰				
۱۲	بازدید از مراکز توانبخشی حرفه ای	۳- آشنایی با تجزیه و تحلیل شغل و محیط ۴- آشنایی با انواع کارگاهها ۵- آشنایی با نقش کاردرمانگر و سایر اعضای تیم در مراکز توانبخشی حرفه ای	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیوپروژکتور	۱۲۰				
۱۳	آشنایی با ارگونومی	۱-تعریف ارگونومی ۲- تاریخچه ارگونومی در جهان و ایران ۳- ارگونومیست چه کسی است؟ ۴- اهمیت اجتماعی ارگونومی ۵- ارگونومی عمومی و فردی	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیوپروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی-پایانی چهارگزینه‌ای	۳	۱,۵

شماره نمونه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه ارزشیابی**	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
۱۴	بازدید از کارخانه	۱- تجزیه و تحلیل شغل و محیط ۲- آشنایی با نقش ارگونومی در محیط کار ۳- آشنایی با اصول ارگونومیک در محیط کار	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیوپروژکتور	۱۲۰				
۱۵	وضعیت بدن و حرکات آن	۱- زمینه های بیومکانیک ۲- انتخاب یک مبنا برای وضعیت بدن ۳- حرکت	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیوپروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی-پایانی چهارگزینه‌ای	۳	۱,۵
۱۶	سازماندهی کار مشاغل و وظایف و نگرش ارگونومی	۱-وظایف ۲- مشاغل ۳- بکارگیری اصول ارگونومی در کار	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیوپروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی-پایانی چهارگزینه‌ای	۳	۱,۵
۱۷	ارگونومی در توانبخشی حرفه ای	۱-ارگونومی در توانبخشی حرفه ای ۲- کاربرد ارگونومی در کاردرمانی ۳- اصول ارگونومیک در طراحی محیط کار	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیوپروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی-پایانی چهارگزینه‌ای	۳	۱,۵
۱۸	بازدید از کارخانه	۱- تجزیه و تحلیل شغل و محیط ۲- آشنایی با نقش ارگونومی در محیط کار ۳- آشنایی با اصول ارگونومیک در محیط کار	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ مباحثه ای	رایانه ویدیوپروژکتور	۱۲۰	مشارکت کنفرانس پرسش و پاسخ	تکوینی-پایانی چهارگزینه‌ای	۳	۱,۵

تعداد جلسات: ۱۸ جلسه

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان:

- حضور منظم در جلسات درس

- مشارکت فعال در کلاس

منابع:

1. **Jain Holmes. Vocational Rehabilitation.**
2. **Maggie Convey .Occupational therapy and inclusive design**
3. **Key LG. Ergonomics for Rehabilitation Professionals. Last version.**
4. **Jacobsk. Ergonomics for Thrapists.**

۵. کاردرمانی و توانبخشی حرفه ای ، ملاحظت اکبر فهمیمی

۶. آشنایی با اصول ارگونومی ، صادق صمدی